

Examenul de bacalaureat național 2020
Proba E. b)

Limba și literatura maghiară maternă

Test 8

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Olvassa el figyelmesen a következő költeményt! A megadott kérdésekből, feladatokból kiindulva értelmezze a verset körülbelül két oldalnyi összefüggő szövegben!

Ady Endre: Isten harsonája

*Mikor az elnyomottak, a senkik,
Jajdulva, fegyverkezve jönnek,
Az Isten jön és millió árnya
Méhébe halt erőnek és örömnék.
Jajdulva, fegyverkezve jönnek.*

*Akik erőt és örömet ölnek,
Nem lesz majd kegyelem azoknak.
Néhány ezer évig tűr az Isten,
De azután jaj a gyilkosoknak,
Nem lesz majd kegyelem azoknak.*

*Mert Isten: az Élet igazsága,
Parancsa ez: mindenki éljen.
Parancsa ez: mindenki örüljön.
Parancsa ez: öröm-gyilkos féljen.
Parancsa ez: mindenki éljen.*

*Jönni fog az Isten, az ős Élet
S e földön szól majd harsonája:
»Halottak, élők és eljövendők,
Im, igazságot teszek én máma.«
S e földön szól majd harsonája.*

*Aki csak élt mások könnye árán,
Rettenetes, rút véggel pusztul.
Sírban, mában, ágyékban ki zsarnok,
Döggként fog elhullni, csapatostul:
Rettenetes, rút véggel pusztul. (1908)*

Forrás: Ady Endre: Versek. Szépirodalmi Kiadó. 219–220.

a. Milyen jelentést hordoz a cím a vers kontextusában?	5 pont
b. Melyek a beszédhelyzet sajátosságai?	5 pont
c. Milyen értékfelfogás körvonalazódik a költeményben?	5 pont
d. Melyek a szimbolista stílusjegyek a szövegben?	5 pont

A költemény értelmezésének módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyesírás, helyes fogalom- és nyelvhasználat. **10 pont**

Probă scrisă la limba și literatura maghiară maternă

Test 8

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică; Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a kérdések/feladatok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Olvassa el a következő szöveget, majd oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat/válaszoljon a kérdésekre!

Kezdetleges, például vízzel vagy levegővel mozgatott, mechanikus automatákat már az ókortól készítettek, a leghíresebb Hérón automata színháza. Nagyobb számban a XVIII. századtól készítettek mechanikus bábokat, kezdetleges automatákat, elsősorban látványosságként. Ilyen volt Jacques de Vaucanson 1738-ban készült hápogó kacsája, amely úszott, ivott, sőt még evett és ürített is, mint egy élőlény. Hazánkban – és az egész világon is – Kempelen Farkas Sakkozó Török nevű automatája a leghíresebb emberformájú gép a XVIII. század végétől – ez remekül sakkozott, ám titokban egy ember irányította.

Később egyre izgalmasabb területté vált az emberre hasonlító (humanoid, antropomorf) vagy legalábbis élőlényekre hasonlító (biomorf) tárgyak tervezése. A XX. század közepén jelent meg a kibernetika (vezérléstechnika) tudománya, amely számító- és logikai gépekkel és állapotmodellekkel is foglalkozott. Az egyik leghíresebb a szegedi Katicabogár (1956–57), amelynek mind az eredeti példánya, mind egy működő modellje látható az NJSZT Informatika Történeti Kiállításában. Alkotója, Muszka Dániel többek között egy Robotembert is készített, amely 1962-ben az Ezeremester újság címlapjára került. A Robotember a szegedi Úttörőház előterében állt és fotocellával érzékelte, ha megállt valaki előtte, majd magnetofonra vett szöveggel köszöntötte vendégét. Bal kezében tartott tábláján 24 kivilágított választ adott a mellette álló műszerasztalon olvasható kérdésekre, fejét Wartburg ablaktörlő motor forgatta, a kezében tartott táskarádió is megszólaltatható volt. A Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeum jóvoltából a Robotember kiállítási installációként megvalósított makettje is látható a MI és a Robot című tárlaton.

Az első igazi robotszabadalmakat az 1950-es években nyújtották be (teleoperátor; két karos, sínen mozgó ipari robot), majd az 50-es és 60-as évek fordulóján jelentek meg az első sorozatgyártású robotok (pl. Unimate számjegyes vezérlésű, hidraulikus hajtású robot, 1960.)

(Képes Gábor: A robotika műhelyeiben. In: www.eletestudomany.hu)

a. Tömörítse egy mondatba a szöveg témáját!	4 pont
b. Nevezzen meg három robotot, s egy-egy jellemzőjüket a szöveg alapján!	6 pont
c. Milyen szerkezet típus sajátosságait ismeri fel a szövegben? Indokolja válaszát!	5 pont
d. Írja le 10–15 mondatban, milyennek tervezné Ön a saját robotját!	10 pont
Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvi igényesség, helyesírás	5 pont

Megjegyzés: A feladatok sorrendjének betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Írjon értekezést körülbelül két oldal terjedelemben **Szereplők közötti értékellentétek a klasszikus modern epikában** címmel egy ön által választott magyar szépirodalmi mű (pl. **Móricz Zsigmond: Sárarany, Kosztolányi Dezső: Édes Anna vagy más olvasott mű**) alapján! Értekezését egyetlen irodalmi alkotás alapján írja meg, figyelembe véve az alábbi feladatsorban javasolt értelmezési szempontokat, de kiegészítheti ezeket más szempontokkal is!

a. a választott mű stílusirányzatának jellemzői	5 pont
b. a mű történetalakítása	5 pont
c. szereplők közötti értékellentétek	5 pont
d. a kommunikáció szerepe a műben	5 pont

Az értekezés megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalom- és nyelvhasználat, helyesírás, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása. 10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a szempontok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.